

Trifon Zarezan - păzitorul viilor, grădinilor și șoimilor

Автор(и): Растителна защита
Дата: 02.02.2016 Брой: 2/2016

Pe 1 februarie (stil nou) îl venerăm pe Sfântul Trifon Zarezan. Felicitări celor care își sărbătoresc ziua numelui, vițaluiților, grădinilor și șoimarii! „Să fie belșug! Să se reverse peste praguri!” Programul Național pentru Viță de Vie și Vin va fi implementat ca instrument financiar în Bulgaria până în 2018.

Se crede că Trifuntzi (așa cum sunt numiți Trifon Zarezan și cele două zile care îl urmează) își au originea în sărbătorile dionisiace, deja cunoscute în timpul tracilor. Astăzi, Trifon Zarezan este o sărbătoare populară bulgărească în cinstea Sfântului Trifon, născut în provincia Frigia din Asia Mică, în orașul Apameea, care este considerată una dintre patrie-mamă a viței de vie și a vinului. Prin urmare, în această zi se efectuează ritualul „tăierii”. Gospodina frământă pâinea rituală și pregătește o găină, care după tradiție este umplută cu orez sau bulgur. Într-o pungă nouă de lână se pun colacul, găina și o ploscă de vin. Cu astfel de pungi aruncate peste umăr, bărbații se duc la

vie. Acolo se închină, iau cuțitele de tăiat și de la trei butuci de viță de vie fiecare taie câte trei nuiele. Apoi se închină din nou și toarnă vinul adus peste vițe.

În Bulgaria de Nord (regiunile Ruse, Târnovo, Plevnen, Vrața) în această zi se alege un rege al viilor. Când se adună, vițaluiții așază pe masă o ramură de busuioc înfășurată cu ață roșie și trei nuiele de viță de vie, iar cel mai în vârstă spune: „Cine este binecuvântat, să ia ramura și să devină Trifon (rege).” Cine dorește, se ridică, ia ramura și oferă felicitări tuturor. Regele dă apoi binecuvântarea: „Să fie binecuvântat și rodnic! Pe fiecare viță un cofă, și din fiecare ciot o măsură plină!” Toți răspund „Amin”. Se obișnuiește ca regele să fie mai prosper, pentru că trebuie să trateze pe toată lumea, și de asemenea să fie norocos, adică ca în timpul domniei lui (domnia lui Trifon) să fi fost mare rodnicie. Când mâncarea și băutura din vii se termină, ei pornesc spre sat cu cimpoaie, viori și tobe.

Este un fapt puțin cunoscut că Trifon Zarezan este și o sărbătoare a șoimaritului, o artă veche de vânătoare datând de acum 10–12 milenii. În Imperiul Otoman, în secolele al XV-lea–al XVIII-lea, dogandzhii (șoimari, tradus din turcă) erau foarte apreciați; ei constituiau o categorie specifică de populație cu îndatoriri speciale. Ei creșteau și îmblânzeau șoimi și ulii pentru vânătoare la curtea sultanului. În schimb, erau scutiți de anumite taxe și aveau dreptul de a deține pământ (moșii strămoșești) sau chiflik-uri fără obligații specifice. În acea vreme, ținuturile bulgărești erau un furnizor major de șoimi, ulii și vulturi pentru a satisface cererea de păsări de pradă dresate a aristocrației din Imperiul Otoman. Astfel, șoimaritul în țara noastră a devenit o sursă de trai organizată de stat pentru o parte considerabilă a populației din satele din regiunile colinare și montane.

Să ne întoarcem la realitatea noastră agricolă, unde vițaluiții moderni primesc sprijin de stat și european pentru viile lor, iar tradițiile au fost transformate în instrumente financiare pentru restructurarea și conversia plantațiilor de viță de vie.

Conform Fondului de Stat Agricultură, până la 29 ianuarie 2016 au fost depuse în total 130 de cereri în cadrul a 132 de proiecte pentru asistență financiară în cadrul măsurii „Restructurare și conversie a viilor” din Programul Național de Sprijin pentru Sectorul Vitivinicol 2014–2018. Proiectele au o perioadă de implementare 2016–2018 și se ridică la 60.662.483 de leva. Măsura poate fi utilizată de proprietarii, arendașii sau concesionarii plantațiilor de viță de vie, înregistrați ca gospodărie viticolă și care au obținut un certificat de eligibilitate pentru participare eliberat de Agenția Executivă pentru Viță de Vie și Vin.

Programul Național pentru Viță de Vie și Vin va fi implementat ca instrument financiar în Bulgaria până în 2018. Este finanțat din Fondul European de Garanție pentru Agricultură (FEGA), iar obiectivul său este creșterea competitivității vițaluiților bulgari. Bugetul total pentru sesiune este de 92,809 milioane de leva.